

Fiskets Gang

Utgitt av Fiskeridirektøren.

Kun hvis kilde oppgis, er ettertrykk fra „Fiskets Gang“ tillatt.

32. årg.

Bergen, Torsdag 28. mars 1946.

Nr 11

Abonnement kr. 10.00 pr. år tegnes ved alle postanstalter og på Fiskeridirektørens kontor. Kr. 16.00 utenlands.
Annonsepris: Pristariff fåes ved henvendelse til Fiskeridirektørens kontor. „Fiskets Gang“'s telefoner 16 932, 14 850.
Postgiro nr. 691 81. Telegramadresse: „Fiskenytt“.

Uken som endte 23. mars:

Store leveringsvansker i Lofoten, og delvis landligge av denne grunn, men ny rekordfangst på 22293 tonn. Godt sildefiske i Troms.

Pigghåfiske på Tampen og håbrandfiske ved Shetland.

Totalfangst skrei 133 557 tonn. — Totalfangst vintersild 3 786 001 hl.

Værforholdene i uken som endte 23. mars var forholdsvis lagelige omenn ikke så gode som i de to foregående uker. Skreikvantumet øker hurtig. Det er nå færre fiskere og mindre fisk på strekningen Troms—Yttersiden, men i Lofoten ligger det fortsatt utmerket an med selve fisket. I distriktene lenger sør har fisket vært bra på Møre, for øvrig noe avtagende. Vårsildfisket betraktes nå som avsluttet, og fiskerne er reist hjem. I Troms fortsetter det gode fetsild- og småsildfiske. Kystfisket for øvrig ga til dels bra utbytte av torsk og sei i Sogn og Fjordane og Hordaland. En del båter driver nå håbrannfiske under Shetland og pigghåfiske på Tampen.

Skreifiskeriene.

Ukeøkingen i siste uke, hvori er medregnet 664 tonn som ettermeldinger for Finnmark fylke, var på 25.807 tonn. Totalfangsten er nådd 133.557 tonn og er mer enn dobbelt så stor som den samtidige skreifangst i 1945. Det tas nå utmerkete fangster i Lofoten, men fisket hemmes ikke så lite av kjøpermangel. Fisket i Møre og Romsdal har vært ganske godt, men sterkt vekslende den senere tid.

Finnmark: Pr. 16. mars er der anmeldt oppfisket 664 tonn torsk i Finnmark. Herav er der saltet 487, hengt 10, brukt fersk 167 tonn. Der oppgis tilvirket 11 hl tran, saltet 155 hl rogn. Leverpartiet er på 782 hl (her medregnet andre leversorter) og er visstnok hovedsakelig transportert til Troms for damping.

Troms: Atskillige fiskere har nå forlatt Troms og er reist til Lofoten. Deltakelsen i siste uke oppgis til 174 båter med 889 mann mot 220 båter med 1099 mann uken før. I siste uke var der fra 3 til 4 sjøværddager i de forskjellige distrikter med delvis gode fangster. Ukefangsten i Bjarkøy var på 14 tonn, Berg og Torsken 157 tonn, Hillesøy 133 tonn, Karlsøy 14 tonn, Troms 85 tonn, Grøttavær og Kvefjord 10 tonn — tils. 413 tonn. I alt er der fisket 11.510 tonn, som ligger på høyde med de beste samtidige utbytter i tidligere år.

Vesterålen—Yttersiden: Også i disse distrikter går det tilbake med deltakelsen, som er minket mest i Bø. Det oppgis en deltakelse på 220 båter med 1288 mann mot 256—1478 uken før. I siste uke var der opp til 4 hele og 2 delvise sjøværddager i værene. Fangstene må sies å være gode, især for Andenes og Øksnes. Ukefangsten for And-

øya oppsynsdistrikt var 33 tonn, Øksnes og Lange-nes 193, Bø 253 og Borge 116 tonn. I alt ble det i hele distriktet tatt 1170 tonn i ukefangst og i alt er der oppfisket 18.285 tonn skrei — over det dobbelte av fjorårsfangsten på samme tid og uten sammenlikning det beste resultat av fisket i dette distrikt i alle år.

Lofotfisket: Etter en uke med alvorlige omsetningsvansker, som forvoldte direkte landligge for flere fiskefartøyer i mange fiskevær, kom en opp i en ukefangst på 22.293 tonn — hittil sesongens største ukefangst. Fisket med garn ga glimrende utbytte i Øst- og Midt-Lofoten med toppfangster på nattstått bruk på 27.000 kilo. Daglinefisket har slått bra til og juksa—snikfangstene er gode. Nattlinefiske viser noe bedre resultater enn foregående ukes.

Fisketyngden står nå utbredt med sin fulle tyngde i Øst-Lofoten — mest fisk er der på Henningsværhavet, Hopsteigen og oppover mot Skrovabakken. For Brettesnes og Risvær, hvor fisket tidligere i vinter har vært skralt er der nå bra fisketyngde og rikelig med fisk.

Den største hindring for utviklingen av full fiske-drift i siste uke har vært saltmangelen i forbindelse med de tildels overfylte saltfisklagre. Før en betydelig del av saltfisken blir fraktet bort kan en heller ikke vente noen bedring i omsetningsforholdene.

Ikke så lite av rognen blir nå måkt på sjøen, likeledes torskehodene. Rognen tar til å bli bløt, og mange finner det ikke verd å bruke salt på den. Dertil er der ingen overflod på tønner. Torskehodene, som i det vesentlige må henges, har kjøperne simpelthen ikke tid til å ta seg av. Bortfraktningsmulighetene til de fabrikker, som bearbeider hodene i fersk stand til mel, er sterkt begrenset, da disse fabrikker er fåtallige.

Ved utgangen av siste uke var der i Lofoten oppfisket 96 852 tonn skrei — et fangstutbytte, som ligger over totalfangsten i Lofoten under et godt gjennomsnittsårs fiske. Det beste tidligere resultat til samme tid hadde en i 1929, da det i uken til 23. mars ble fisket 19 600 tonn og totalfangsten var 77 000 tonn. I Lofoten er der hengt rund 27 862 tonn, hengt til rotskjær 12 tonn, saltet 60 852 tonn, saltet som filet 80 tonn, iset 7844 tonn, anv. til hermetikk 12 tonn, anvendt til ferskfilet 460 tonn, tilvirket 52 365 hl tran, tungsaltet 46 797 hl rogn, sukkersaltet 5155 hl og anvendt til hermetikk og ising 9273 hl rogn.

Deltakelsen i fisket må fremdeles betraktes som rimelig med 5882 båter og 21 538 mann. Deltakelsen samtidig i 1939 var f. eks. 7844 båter med 26 049 mann. Av landkjøpere er der frammøtt 302,

kjøpefartøyer 136 og av trandamperier er i virksomhet 71, hvorav 1 på sjøen.

Fiskevekten for garnfisk oppgis til 400, linefisk 350, juksafisk 340 kg pr. 100 stk. For å fremskaffe 1 hl lever medgår der 800 kg garnfisk, 980 kg linefisk eller 960 kg juksafisk. Tranprosenten i leveren er som uken før 49 pst.

For Helgeland ble det i siste uke fisket 86 tonn, hvorved kvantumet for Helgeland—Salten er på 685 tonn mot 678 i fjor.

I Vikna (Nord-Trønd.) er der fisket 259 tonn skrei mot 230 i fjor.

Fisket i Sør-Trøndelag er på retur. Ukeøkingen ble på 81 tonn og i alt er der fisket 1515 tonn mot 1335 i fjor.

Fisket i Møre og Romsdal skulde nå ha de 2 beste fangststaker foran seg. Fisken står temmelig langt ute på Mebotn og på grunn av været har det i siste uke vesentlig vært de større fartøyer som har fått bra fangster. Fisket har også for disse vekslet sterkt fra dag til dag. Ukefangsten kom opp i 1071 tonn og i alt er der fisket 3787 tonn mot 3208 i fjor. Av årets parti er der saltet 1000 tonn.

Vintersildfisket.

I forløpne uke ble det tatt noen få snurpefangster ved Røvær, og det foregikk også litt garnfiske her og ved Egersund. Utbyttet ble imidlertid så lite at fiskerne reiste hjem og fisket kan foreløpig betraktes som slutt. En må imidlertid regne med at det vil bli en del etterfiske med deltakelse fra hjemmeværene der hvor silden viser seg. Ukefangsten var på 46 749 hl og i alt er der oppfisket 3 786 001 hl mot 3 515 829 på samme tid i fjor (for øvrig henvises til tabell annet sted i bladet).

Fetsild- og småsildfisket.

Det gode sildefiske i Troms fortsatte også i siste uke. Det ble fremdeles fisket godt i Sifjorden i Senja, hvor fangstene består i 50 pst. fetsild, resten storfallen småsild. Dessuten fiskes det ved Dypingen i Bjarkøy og i Storfjord i Lyngen. I sistnevnte distrikt er sildstørrelsen 20—32 stk. pr. kg. Ukefangsten i fylket ble mindre enn uken før, nemlig 27.000 hl, hvilket delvis skyldes at mange snurpere måtte innstille driften noen dager for å få barket nøtene.

Kystfisket for øvrig.

Det foregår drift med kveitegarn i Salten i Nordland og foregår likeledes rusefiske på

Teksten forts. s. 126.

Rapport nr. 7 om torskefisket pr. 23/3 1946.

Distrikt	Ukefangst	Kg. fisk pr.		Tranprosent	Antall fiskefark.	Antall mann	Totalfangst tonn	Anvendelse				Damptran hl.	Lever til annen tran hl.	Rogn	
		100 stk. fisk sløyd	Hl. lever					Hengt tonn	Saltet tonn	Fersk tonn	Filet tonn			Saltet hl.	Fersk m. m. hl.
Finnmarkvinterfiske	⁸⁾ 664	—	—	—	—	—	664	10	487	167	—	11	⁹⁾ —	155	146
Troms	413	210—400	700—1800	30—55	174	889	11510	269	8903	2218	120	4650	1977	5102	2312
Lofotens opps.d.	22293	340—400	800—980	49	³⁾ 5882	21538	96852	⁷⁾ 27874	⁴⁾ 60662	7856	460	52365	—	⁵⁾ 1952	9273
Lofoten forøvrig	1170	300—400	900—1050	40—50	⁶⁾ 220	1288	18285	3008	11188	3950	139	10678	—	6826	4147
Vesterålen															
Helgeland-Salten	86	—	—	—	—	—	685	141	47	479	18	411	12	104	242
Nord-Trøndelag	29	—	—	—	108	335	259	1	—	258	—	100	¹⁰⁾ —	155	99
Sør-Trøndelag	81	—	—	—	—	—	1515	—	54	1459	2	185	⁴⁾ 178	138	1231
Møre og Romsdal	1071	280—330	800—1200	50—52	1183	4029	3787	—	1000	2724	63	1587	—	828	853
Tils.	25807	—	—	—	—	—	133557	31303	82341	19111	802	69987	2167	65260	18303

Sammenlikning med tidligere år.

År	Tonn sløyd torsk									Anvendelse torsk			
	Finnmark Vinterf.	Troms	Lofotens opps.d.	Lofoten forøvrig og Vesterålen	Helgeland—Salten	Nord-Trøndelag	Sør-Trøndelag	Møre og Romsdal	Tils.	Hengt tonn	Saltet tonn	Fersk tonn	Fersk filet tonn
1946 til ^{23/3}	664	11510	96852	18285	685	259	1515	3787	133557	31303	82341	19111	802
1945 - ^{21/3}	—	3473	42897	8967	678	230	1335	3208	60788	7829	15637	35663	1659
1944 - ^{25/3}	3700	2634	61060	9092	486	233	1377	2892	81474	8174	20827	49956	2517
1943 - ^{20/3}	4167	4028	23270	6172	95	—	196	555	38483	1269	3651	29234	4329
1942 - ^{21/3}	4321	5864	48414	10886	271	83	696	1573	72108	6935	28658	34745	1770
1941 - ^{22/3}	7628	5493	47137	11304	209	153	566	1708	74198	20686	29976	19348	4188
1940 - ^{23/3}	17358	11624	54567	10165	578	59	336	1800	96487	23715	51778	20994	—
1939 - ^{25/3}	21832	11883	67169	11237	151	87	720	1460	114459	28483	81443	4533	—
1938 - ^{26/3}	8166	7883	46471	7593	373	76	232	1173	71967	17452	49920	4595	—
1937 - ^{20/3}	5082	9506	43173	9660	764	386	1026	1997	71594	18285	47251	6058	—
							1000 stk.						
1946.....	201	2980	25574	4828	185	75	463	1228	35534	8329	21760	5202	243
1945.....	—	893	11464	2288	175	63	430	953	16266	2697	4175	9560	434
1944.....	1170	712	16397	2396	127	71	394	885	22152	2200	5657	13624	671

År	Anvendelse biprodukter				Lofoten											
	Damptran hl	Lever til annen tran, hl	Rogn Saltet hl.	Rogn Isset hl.	Hengt tonn	Saltet tonn	Fersk tonn	Filet tonn	Damptran hl	Rogn Saltet hl	100 stk. sløyd fisk veier	Kg. fisk pr. hl. lever	Deltakelse			Tranprosent
													Kjøpe-fart.	Fiske-fark.	Fi-skere	
1946 til ^{23/3}	69987	2167	65260	18303	27874	60662	7856	460	52365	51952	340/400	800/980	136	5882	21538	49
1945 - ^{21/3}	29739	337	20636	22272	6865	13945	20941	1146	22866	17580	340/390	910/1100	69	4618	16071	47
1944 - ^{25/3}	30043	213	21644	35934	7672	19004	32947	1437	23848	19196	320/400	1020/1210	66	4572	17015	46
1943 - ^{20/3}	12160	1401	9802	19233	787	2272	16423	3788	7664	7895	358/408	1140/1285	84	4025	15967	42
1942 - ^{21/3}	26461	452	25052	22379	5869	22507	19133	905	15868	20645	250/420	900/1450	102	4203	15986	38—47
1941 - ^{22/3}	32362	532	22808	29553	18113	19193	7642	2189	18672	17786	380/550	800/1300	90	4018	15001	40—55
1940 - ^{23/3}	46608	2665	38903	13190	16271	28637	6203	—	25331	28542	350/450	900/1300	111	6862	23688	43—54
1939 - ^{25/3}	54905	2729	51965	18340	22661	42802	1670	—	33293	40209	310/460	900/1280	236	7844	26049	45—54
1938 - ^{26/3}	33105	2071	38895	12252	12553	32056	1862	—	21714	29920	300/470	800/1300	226	6230	22851	40—55
1937 - ^{20/3}	37657	688	34359	13900	14117	27645	1411	—	22757	25637	325/413	750/1200	193	6393	23039	45—54
									1000 stk.							
1946.....	—	—	—	—	7419	15982	2023	150	—	—	—	—	—	—	—	—
1945.....	—	—	—	—	1851	3727	5582	304	—	—	—	—	—	—	—	—
1944.....	—	—	—	—	2067	5113	8830	387	—	—	—	—	—	—	—	—

1) Herav 80 tonn saltfilet. 2) Herav sukkersaltet 5155. 3) Hvorav 907 garnbåter, 1689 linebåter, 3286 juksabåter, hvorav i Østlofoten 760/771/2839, Vestlofoten 131/740/447, Værøy og Røst 16/178/0. Der er fremmøtt 302 landkjøpere, 136 kjørefartøyer og i drift 71 damperier, hvorav 1 på sjøen. 4) 806 hl lever til tran etc. er ført vekk fra distriktene. 5) Omfatter deltakelsen i Andøy, Øksnes og Langenes, Bø samt Borge oppsynsdistrikter. 6) Herav 12 tonn rotskjær. 7) Partiet er fisket i tiden 1/1—10/3. 8) Fra fylkesmannen i Finnmark oppgis 782 hl lever uten oppgave for anvendelsen. En er fra annet hold blitt meddelt at lever fra Finnmark er transportert til Troms for damping. 9) 51 hl lever brukt fersk.

Litt av hvert.

Forsøkene med reker som agn. Konsulent Devold telegraferer at alt det som fiskes av reker, går unna til agn.

Hjelp til hjellbruk. I følge en trykkfeil i »Bergens Tidende« er det uttalt i Lofoten i samband med avsetningsvanskene at hurtig hjelp er dobbel hjell. Det kommer vel med!

En båtbygger om båtbygging. På Vestlandske Bondestemna i Bergen holdt formannen i Vestlandske Fartybyggjarlag, Johs. M. Lunde, 20. mars et foredrag om »Skiipskonstruksjon«. Vi gjengir et referat etter »Arbeidet«:

Foredragsholderen trakk opp linjene for båtbygging helt fra de eldste tider til i dag. Den eldste båten som vi kjenner, som er satt sammen av enkle bord, stammer fra år 1000 før Kristus. Det er Valderøybåten. Han ga en utredning om metodene for byggingen, og nevnte vikingeskippingene som de gjeveste i verden. Dette mente han kom meget av den intime kontakt det var mellom båtbyggeren og de sjømenn som skulle bruke den. Denne kontakten mente foredragsholderen at vi mangler i dag, og den bør absolutt gjenopprettes. En kan merke selv i dag, når sjøfolk kommer til verftet, hvor fint de kan ta et skjønn over båtens verdi og god sjøbåt og dens andre kvaliteter. Mange av våre moderne ingeniører undervurderer disse legfolkenes mening.

Foredragsholderen nevnte de spanske caravellene og tyske koggene, som ble så moderne. Disse var lettere å bygge, da en kunne gjøre bruk av modell, og fagfolk ikke lenger var nødvendig for å sette dem sammen. Men modellørene overlesset sine modeller og gjorde dem både stygge og lite egnet til hurtigseiling. Dette ble bedre i det 16. og 17. århundre, da de moderne seilskutene tok til å komme. Klipperskipene ble de beste. Det var ikke uvanlig at de kunne gjøre en fart på opp til 15 knop. Så overtok jernskipene den store handel, og våre skipsbyggere har nå bare som oppgave å bygge båter som egner seg for vår kystfart, fiskekuttere og liknende.

Da motorenes tid kom, hadde våre båtbyggere vansker med å følge med. Og det gikk gjerne slik at en bygde båtene som før, men disse tålte ikke presset av motorene.

Et misforhold pekte Lunde på, og det er at byggereglene ikke er endret siden motorenes første tid. I reglene spørres det ikke om et fartøy skal gjøre 20 eller 2 mils fart. Og det er klart at vi må ha en revisjon, der det blir påbudt at i det og det høve skal båten være bygd slik og slik, så og så sterk og stabil. Særlig er det viktig at stabiliteten blir fastsatt for eksempel ved fribordsmerke eller liknende, så en ikke risikerer kantringer og utsetter menneskeliv for fare der det kunne vært hindret, dersom myndighetene hadde satt bestemte lover og regler som svarer til de praktiske kravene.

Til London reiste tirsdag den 19. mars en norsk delegasjon for å delta i en internasjonal fiskerikonferanse. Det var fiskeridirektør Ola Brynjelsen, fiskerikonkulent Gunnar Rollesen, konsulent Klaus Sunnanå og fiskeskipper Einar

Andreassen. Det vil også delta representanter fra utenriksstjenesten. Omtrent samtidig drog professor dr. Johan Hjort over Danmark til England for å ta del i møte i det Internasjonale Råd for Havforskning. Professor Hjort er fremdeles president i Rådet.

Fiskeridirektøren har anbefalt en endring av trålerloven, slik at det blir mulig å tråle etter sild også med fartøyer på over 50 brutto registertonn.

Trålersaken for øvrig er under stadig debatt. Et av de siste innlegg er fra samvirkekonsulent Berg i »Fiskeribladet«. Han setter et spørsmålstejn ved de samvirkelag av fiskere som nå vil drive med trål, og tror det er en »fiskeripolitisk »gjøk« som har inspirert pressen. Vi skal senere i Fiskets Gang forsøke å gi et register over trålargumentene.

Asdic-undersøkelsene i Lofoten. Fra Kabelvåg har dr. Eggvin sendt »Nordlandsposten« følgende telegram:

Undersøkelser med Asdic peileapparat på skreistimer i Vestfjorden og for Yttersiden er avsluttet denne uke med positivt resultat. Forsøkene er utført ombord i korvetten »Buttercup«, ført av kapteinløytnant Skaar i samarbeid med »Johan Hjort«, ført av kaptein Bostrom. Om undersøkelsene som har vært ledet av fiskerikonkulent dr. Eggvin vil det senere bli gitt en redegjørelse.

Fiskerikonkulent Lea og representanter fra sjøforsvaret, som har drevet vitenskapelige forsøk med Asdic etter sild, har ikke ønsket å uttale seg før resultatene er grundig bearbejdet.

Lofotfiskernes yrkessykdommer er gjenstand for en interessant samtale mellom fiskerilæge Kaare Schanke og »Bergens Tidende«s utsendte medarbeider, Tomas Torsvik, gjengitt 22. mars 1945.

Dr. Schanke peker på de uforholdsmessige mange tilfelle av magesår. Årsaken er det uregelmessige liv og de uregelmessige spisetidene som følger med det. Dårlige tenner virker i samme retning.

En annen yrkessykdom er furunculosen, en slags store kveiser framkalt av oljehyrens gnissing rundt håndleddene. Videre er det sykdommer som skabb og lus.

Krigstiden har med de bedrete fiskeprisene gitt fiskerne åd til å spise gårdsproduktene selv, sier dr. Schanke videre. Kostholdet har derfor de siste årene ligget opp til den tidligere forlatte naturalhusholdning. »Det er den riktige veien, og det gjelder i framtiden at fiskernes økonomi tillater en fortsatt bedring i kostholdet«.

Mat er et av fredens våpen, heter det i en brosjyre fra den amerikanske fiskeridministrasjon.

Hva det fiskes alt i alt i verden vet ingen med sikkerhet. I de fleste land er fiskeriene det svake ledd i den offisielle statistikken. »Fiskets Gang« vil imidlertid gi opplysninger om verdens fiskerier så langt råd er, og begynner med det i nær framtid. Sørg for at abonnementet er i orden til da!

Mange søkere til de ledige trålkonsesjoner. Til de 2 à 3 ledige trålkonsesjoner for fartøyer av 50 br. reg. tonn, hadde der ved søknadsfristens utløp 15. mars meldt seg 61 søkere. Disse fordeler seg således:

Finmark 2, Troms 4, Nordland 2, Sør-Trøndelag 2, Nordmøre 11, Romsdal 2, Sunnmøre 16, Sogn og Fjordane 3, Hordaland med Bergen 7, Rogaland 11, Oslo 1. Søknadene bygger for en vesentlig del på sammenslutninger av fiskere.

Situasjonsrapport pr. 15. mars.

Fra fiskeriinspektøren for Vestlandet, datert 15. mars: Værforholdene har denne halvmåned vært gode i hele distriktet.

Sildefisket som nå er i avtagende har for de fleste gitt gode fangster. Deltakelsen i dette fiske har vært nesten som i normale tider, på tross av redskapsmangelen. Deltakelsen i alminnelig småfiske har som vanlig grunnet sildefisket vært liten. Små forekomster av fisk i Sør-Rogaland, derimot noe bedre med torsk, hyse og lange i Ryfylkefjordene. Lite fisk på feltene ved Skudenes, men gode seifangster ved Utsira. Likedan ved Espevær, hvorfra også meldes om en del torsk og lange på feltene, og stor deltakelse. Likeledes bra seifiske ved Herdla og Fedje, mens små fiskeforekomster meldes fra Sund. Godt torskefiske ved Bremanger.

Fortsatt stor misnøye blant fiskerne over nedsettelsen av fiskeprisene. Oljeforsyningen er rikelig til all slags fiske. Liten tilgang på seigarn og tråd til nødvendig fornyelse og reparasjon. Derimot bra tilgang av sisal.

Utlandet.

U. S. A. og frossenfisken.

I U. S. A. beskjeftiger en seg innen fiskerikretser meget sterkt med frossen fisk og detaljomsetningen av denne. Salget av fisk i frossen stand er betydelig og i mange stater meget større enn salget av vanlig fersk fisk.

Den langvarige streik i kjøttindustrien som nå nylig er avsluttet, fremmet omsetningen av frossen fisk.

Der er til enhver tid betydelige lagerbeholdninger av frossen fisk i U. S. A. Innenriksdepartementets fiskeriavdeling framlegger stadig uttømmende oppgaver over produksjonen, beholdningene og omsetningen.

I slutten av januar i år var beholdningene i fryserier og kjøleanlegg 105 mill. pund saltvannsfisk, 12 mill. pund ferskvannsfisk og 20 mill. pund skaldyr.

I særdeleshet var der store beholdninger av de mest populære varer, som frossen fiskefilet av torsk, hyse, makrell, flyndre, uer, hvitling etc., nemlig 30 mill. pund. Av frossen laks var der lagret 19 mill. pund.

Beholdningene er godt fordelt over alle stater med 28 mill. pund i New England, 33 mill. pund på den Midtre Atlanterhavskyst, 10 mill. pund på den sørlige Atlanterhavskyst, 28 mill. pund i de nordamerikanske sentralstater, 9 mill. pund i sørstatene, 22 mill. pund på Pacifikkysten og 7 mill. pund i Alaska.

Det er klart at kjølekjeden er godt utbygget — helt inn i husholdningene, men så arbeides der også aktivt for å oppnå dette.

Det kan nevnes at der i de siste måneder er skutt opp et større antall nye spesialforretninger i frosne matvarer en detalj. Disse forretninger atskiller seg fra andre forretninger i næringsmiddelbransjen, derved at de forhandler varene i

frossen stand ferdigpakket i størrelser passende for konsumentene. Varene averteres og selges som frossen mat fra fryseskap. En del fiskeriprodukter er å få i disse spesialforretninger, men den fulle betydning later ikke til å ha gått opp for fiskeriindustrien ennå.

Disse spesialforretninger har allerede opparbeidet seg en betydelig kundekrets, som er innstillet på kjøp av nye produkter. Ferdig tilberedt mat (se vår artikkel i F. G. nr. 9), tillikemed utilberedt mat i frossen stand har oppnådd betydelig popularitet blant kjøperne i den senere tid. Kvalitetsproduktene har oppnådd betydelig kvantitativ omsetning og vil oppnå større etter hvert som der installeres nye fryseskap i hjemmene, og nye kjøleinnretninger i appartementshus.

De amerikanske fiskerimyndigheter oppfordrer fiskehandlerne til å gå inn for denne del av omsetningen med ordene: »Tiden er inne til markedsføring av ferdigpakket frosne fiskeriprodukter i hendig størrelse — etterspørselen er til stede. Skaff Deres firma en ny og sikker kanal for avsetning av Deres fisk og skaldyr«.

Hånd i hånd med den hurtig økende omsetning fra spesialforretningene i frossen mat, går arbeidet med omførsels-handel av disse varer.

»Vi forutser at husmødrene vil gå over til pr. telefon eller pr. post å bestille hos sin leverandør det familien behøver av frosne matvarer for en uke av gangen. Frossen-maten vil bli levert for oppbevaring i fryseskap i hjemmene, og husmoren vil bli spart for et kjedelig husarbeid, nemlig innkjøp og pakkebæring«, heter det.

Fiskeriprodukter i frossen stand vil egne seg ypperlig til denne omførsels-handel. Varene antas å ville falle meget rimelige både for forbruker og leverandør.

Det har nylig vært bekjentgjort at »National Frozen Food Locker Association« og visse leverandørorganisasjoner skal samles til et fellesmøte i Cleveland. Før dette møte vil det bli sammenkalt lokale møter for »locker plant« eiere. Innenriksdepartementets fiskeriavdeling anbefaler fiskeprodusentene å søke kontakt med »locker plant« eiere på disse møter for drøftelse av felles interesser.

Fiskeomsetningen i New York.

At det selges meget ferskfisk og skaldyr i verdens største by — New York — tviler vel ingen på, men her kan hver og en dømme for seg: I 1945 ble der omsatt 278 millioner pund saltvannsfisk på byens fiskemarked. Disse tilførsler ligger 30 % over tilførslene i 1944 og er de største som har vært i det tidsrom tilførslene har vært registrert.

I omsetningen inngår 125 forskjellige sorter innbefattende omtrent hver eneste sort av sjøprodukter som fanges på Atlanterhavskysten, tillikemed fisk fra innsjøene, Pacific-kysten, Alaska og Kanada.

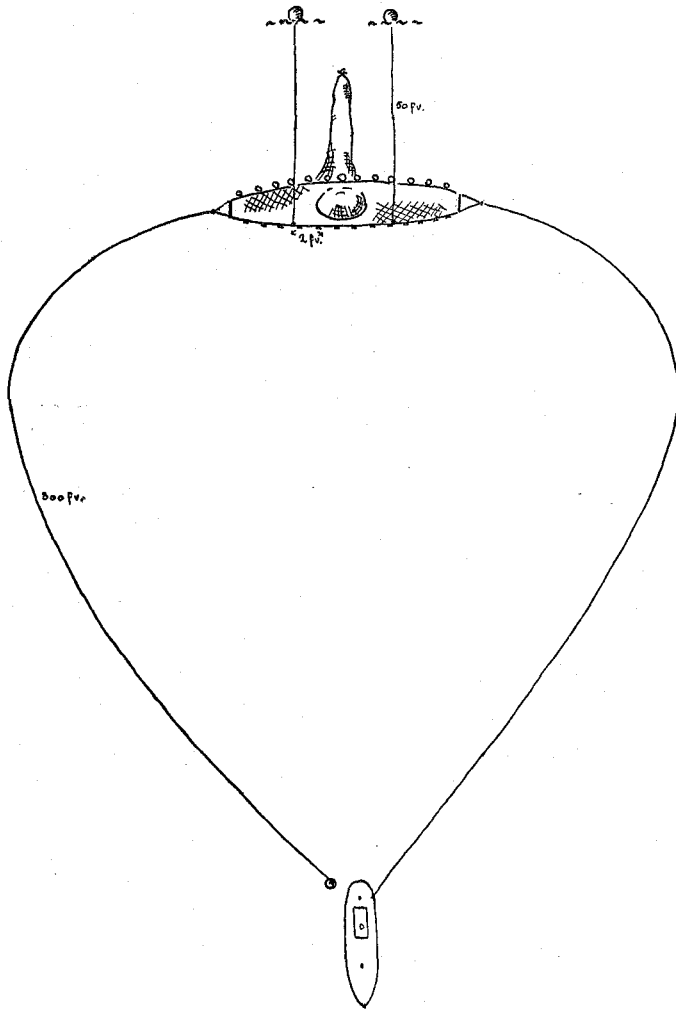
Island og eksporten av frossen fisk til Storbritannia.

De islandske aviser har gitt mange uttrykk for den skuffelse de britiske bestemmelser om fullstendig opphør av importen av frossen fisk fra Island, har avstedkommet. Det framholdes at Storbritannia har tatt dette skritt uten å reflektere over den stilling de islandske fiskere kommer i. Disse skaffet under livsfare i krigsårene det knapt forsynte britiske folk betydelig fiskeforsyninger.

Avisene framholder også hvilket godt marked Storbritannia er for Islands handel, og nevner også den goodwill

NYE REDSKAP

Forsøk med rundfisksnurrevad

D. Snurrevad

Fig. D anskueliggjør de forsøk som ble gjort med pelagisk snurrevad.

Ved hjelp av blåser forsynt med tau ble redskapet fløytet i den dybde fisken sto. Snurrevadets armer, som ble hengende fritt i sjøen løp imidlertid hurtig sammen når innhivingen begynte, og snurrevadets fangstevne (fangetid) ble selvfølgelig liten. Forsøk med å fløyte armene i blåser viste at snurrevadet da kunne holdes åpent i litt lengere tid.

Forsøkene i 1942 må betraktes som begynnelsen til en forsøksdrift som det etter de oppnådde resultater skulle være grunn til å fortsette med så snart forholdene tillater det.

Resultatet i 1942 må for øvrig ses på bakgrunn av at en, særlig av hensyn til den forsyningsmessige

Island har vist ved å plasere ordres på 30 nye trålere og andre fartøyer i England.

Den islandske produksjon av frossenfisk har vært gjenstand for en voldsom utvikling i krigsårene. Produksjonsverdien kan settes til 40 mill. kroner, og representerer ca. 25 % av verdien av Islands samlede eksport av fisk og fiskeprodukter.

24. mill. kr. i dansk fisk til Belgia.

I følge »Fiskeribladet«s marsutgave er der i midten av februar undertegnet en handelsavtale mellom Danmark og Belgia for året 1946. I denne avtale fastsettes en utførselskontingent for fisk fra Danmark til Belgia på 24 mil. kroner. Kontingenten omfatter både fersk og tilvirket fisk. Fiskeribladet mener imidlertid at der ikke er nevneverdige muligheter for eksport av dansk tilvirket fisk, hvorfor praktisk talt hele kontingenten vil bli nyttet til eksport av fersk saltvannsfisk. Fisken skal selges til de priser som er oppnåelige på det belgiske marked, og eksporten blir således forbundet med betydelig risiko. Der er stor tilgang av belgisk fangst, dessuten av hollandsk og norsk fisk. Erfaringen viser at Belgia bare er interessert i Nordsjøfisk, stor lys torsk og

stor hyse. Flatfisk, derunder rødspette, vil i alminnelighet i Belgia ikke oppnå priser som er lønnsomme for dansk fiske. »Fiskeribladet« synes å mene at den store kontingent vil vise seg delvis illusorisk.

Danmarks ferskfiskeeksport til Storbritannia.

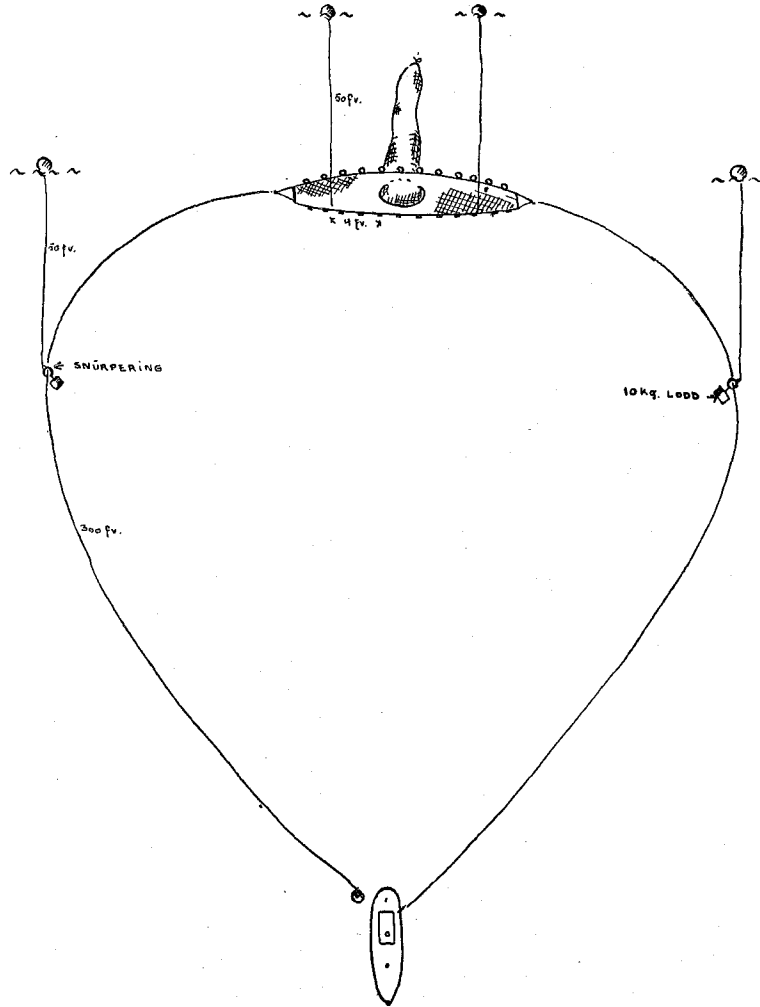
I følge »Fiskeribladet«s marsutgave ble kvoten for dansk ferskfisk i kasser til Storbritannia nedsatt fra 400 til 300 tonn pr. uke fra 1. mars. Kvoten for direkte landinger fra danske fiskefartøyer blir imidlertid uforandret. Som årsak til nedsettelsen er der fra engelsk side antydning, at danskene ikke har fordelt eksporten tilstrekkelig over hele det britiske marked, men sendt omtrent all fisken til London. Danskene finner at denne nye bestemmelse står i sterk kontrast til de mange meldinger om stor mangel på næringsmidler i Storbritannia. Dette gir også importørene uttrykk for.

Dansk fiskegave til UNRRA.

Den danske regjering har foreslått å forære UNRRA for 5 mill. kroner i fisk. Etter UNRRA's bestemmelse skal gaven gå til Polen. Der skal leveres for 4,5 mill. kroner

I LOFOTEN.

tre notredskaper (forts.).

rad.

ning av det pågående ordinære fiske, var hen-
il å drive forsøkene utenom de steder hvor fiske-
omstene var de beste, bortsett fra enkelte trekk.
al imidlertid en forsøksdrift kunne danne grunn-
for bedømmelsen av spørsmålet av muligheten
g hensiktsmessigheten av en omlegging av drifts-
n under Lofotfisket, er det nok nødvendig å
fram til en ordning som muliggjør at fram-
e forsøk kan foregå på felter hvor det er fiske-
omster som byr alminnelig gode driftsforhold
le nå brukte redskaper. Ellers vil en vanskelig
e få et brukbart sammenlikningsgrunnlag.»

utdrag av dagboken gir konsulent *Kristensen*
ørmere redegjørelse for de enkelte forsøk som
utført med de forskjellige redskap.

i tilvirket fisk, hovedsakelig saltet og røket, og bare for
500 000 kroner i ferskfisk. Denne kommer til å bli levert
fra Bornholm.

Markedsnytt

om norske
fiskeriprodukter.

Norsk saltfisk omsettes i U. S. A.

Tidligere importører av norsk saltfisk i U. S. A. er i
disse dager blitt anmodet om å melde seg til myndighetene
i anledning av fordelingen av et parti på 2 mill. pund salt-
fisk, som umiddelbart skal importeres fra Norge. Partiet
omfatter 1 mill. pund saltet torskefilet i tønner og 1 mill.
pund saltet lange i kasser.

Maksimalpriser på norske sardiner i U. S. A.

U. S. A.'s innenriksdepartements fiskeriavdeling meddeler
i et sirkulære datert 7. februar, at der er fastsatt maksimal-
priser for salg fra importør av norske sardiner i raffinert
sildolje.

Det er OPA som har fastsatt prisene, og disse er pr.
kasse inneholdende 100 esker à 3¼ oz. ex dokk eller lager
i importhavn etter at tollen er betalt, følgende:

Fra importør:	I aluminium	I hvitblikk
Til grossist og »chain stores» ..	\$ 17,37	\$ 16,43
Til uavhengige detaljister.. . . .	\$ 18,29	\$ 17,30
Til industrielle, forbrukere, hoteller og liknende	\$ 19,06	\$ 18,03

Vanlige detaljpriser vil bli fastsatt i forbindelse med andre
prisbestemmelser og vil dreie seg om 21 til 26 cents pr. eske,
beroende på detaljforretningens beliggenhet og type.

Det var fest ombord

i M/S »Cometa» da den kom til Brasil med den første
norske klippfisker etter krigen, forteller »Norges Utenriks-
handel».

Argentina

skulle gi gode muligheter for klippfisksalg, uttaler han-
delsråd Kr. Fivelstad i følge »Norges Utenrikshandel». Det
er »all grunn til å gå ut fra at det argentinske marked vil
avta minst liksom store mengder norsk klippfisk i de nærmeste
år framover som i årene straks før krigsutbruddet».

Også India

viser stor interesse for norsk klippfisk.

Storbritannia.

Fiskeriutsending Carsten Hansen, Newcastle, meddeler: Ferskfis kvoten ukentlig 300 tonn, for ankomst to første og den siste uke i fireukersperioden, som begynner 1. april. Ingen importfisk tillates ankomme Storbritannia fra og med 17. til og med 23. april, så tredje ukes kvote bortfaller.

Antwerpen.

Fra generalkonsulatet i Antwerpen: Herværende importører advarer fiskeforsendelse i konsignasjon.

Utsiktene for fiskeriene våre.

Et foredrag fra sommeren 1945.

Forts. fra nr. 9.

Vil det bli noen bransjemessig eller statsledet investeringskontroll? Vil hvem som måtte ønske det, få høve til å kjøpe seg et fiskefartøy, eller skal dette bli rettigheter for spesielle ervervsgrupper? Slike spørsmål er reist, ofte følelsesbetont, men også båret fram på de tilløp til jobbing og panikkinvestering i fiskefarkoster fra slike som ikke tidligere har interessert seg for fiske. En må derfor regne med at saken kommer fram, og at det må finnes en løsning.

Likegyldig hvordan slike spørsmål blir løst, er det klart at det er markedsforholdene ute som blir avgjørende for framtiden til fiskeriene. Det tør være klokt å regne med at også markedsforholdene, som før, vil bli vekslende. Vi vil få gode og dårlige tider også der. *Da* gjelder det, i de fete år, å ha for øye at det kommer tider etter disse. Betaler vi ned på våre driftsmidler når lønnsomheten er god, står vi bedre rustet til en knivskarp priskonkurranse ute. Vi er ikke alene, vi har ikke noe monopol. Derfor er det nødvendig med en utjamning. De måtene denne utjamning skal foregå på, kan bli andre enn før. Kan hende vil utviklingen gå i retning av en kollektivisering på dette som på mange andre områder. Fiskernes salgslag var en frukt av mellomkrigstiden. Deres virke kan tenkes utvidet, men sett over en lenger periode, må det alltid være kontakt mellom markedsprisene og de priser som fiskerne får utbetalt for de varene som de har å selge.

En rasjonalisering gjennom yrkesopplæring, forbedring av fartøyene, rasjonelt redskapsbruk, i det hele et effektivt samarbeid mellom produksjonsfaktorene er den viktigste måte å nå målet på: et lønnsomt fiske.

Med fiskeriene mener en som regel noe mer enn akkurat det å bringe fangsten på land. Også hele det omsetnings- og tilvirkingsapparat som produktene

passerer før de når fram til forbrukerne, hører med til fiskeriene i videste mening, og hvordan nå ordene plaseres språklig sett, så er det klart, at fiskerne er avhengige av den måte produktene blir behandlet på i foredling og omsetning. Kontakten mellom markedene våre og fiskernes førstehåndspriser kan nemlig formidles på mange måter. En viss omlegning i selve *omsetningsmåten* fant sted i 1930-årene. Noregs Silde-salslag ble opprettet omkring 1930, og lagets politikk har tatt sikte på å jamne ut prisene overfor fiskerne, og dessuten gjennomføre en skilnad i prisen til de forskjellige anvendelser som silden får. Opprettelsen av Norges Råfisklag i 1938 var et forsøk i samme retning, men på grunn av krigen ble det ikke høve til å se resultatene. Det knytter seg derfor en meget stor interesse til den måten omsetningen fra første hånd blir organisert på, når det gjelder råfisk fra Nord-Norge. At det blir tale om mer kollektiv opptreden utad, må en se på som en nærliggende mulighet. Det ble i hvert fall ofte pekt på som en svakhet i den norske omsetning av *ferskfisk* at eksporten var fordelt på et meget stort antall firmaer, hvorav mange sendte varen i konsignasjon, det vil si uten noen fast avtale om pris, bare med beskjed om at varen skulle selges best mulig. Vansken med omsetning av ferske produkter er den, at det er store variasjoner fra dag til dag og fra uke til uke i de mengder som bringes på land, og dette passer ofte dårlig med markedssituasjonen. Det er mulig, at det i framtiden vil bli bedre kontakt mellom omsetningsleddet og fiskerne, slik at det på dette punkt blir høve til en bevisst regulering.

Under krigen har det vært en meget betydelig omlegning til frosne produkter. Dette vil for oss bety en fordel når det gjelder å tilpasse oss til markedssituasjonen. Frosne produkter kan oppbevares lenge, når det gjøres på riktig måte. *Om* vi kan få selge så meget som vi gjerne vil av denne vare, vil jo til syvende og sist bero på hva kundene vil ha, og da gjelder det å være oppmerksom på at vårt salg ikke bare er avhengig av, at det er direkte sult i markedslandene. Denne foreløpige situasjon vil jo snart forandre seg. Den basis som vi i det lange løp må konkurrere på, er god kvalitet og lav pris i forhold til våre konkurrenter. Slik har det alltid vært.

Det er all grunn til å tro, at de som skal ta fatt på eksporten, stadig vil ha *kvalitetskravet* for øye. Om vi skal oppnå lønnsomme *priser* på de frosne produktene, beror meget den måten fryseanleggene blir utnyttet på. De fryseriene som kan produsere året rundt, vil få meget mindre kostnader enn andre som må stå ubrukte store deler av året, og utsiktene beror for så vidt på den måten som hele utbyggingen av vår for-

Forts. s. 126.

Lov og bestemmelser gitt i medhold av lov.

Fredning av gullflyndre, midlertidig lov om fredning av saltvannsfisk.

Fra Handelsdepartementet har en mottatt følgende telegram av 15. d. å.:

»Direktørens skrivelse 2. februar midlertidig lov om fredning av saltvannsfisk. Departementet har med øyeblikkelig virkning opphevet bestemmelsene av 12. juni 1942 og 29. mars 1943 angående dispensasjon fra bestemmelsene i paragraf 2 i midlertidig lov om fredning av saltvannsfisk. De interesserte bes underrettet.»

Ovennevnte lovs § 2 er altså nå gjeldende. Den lyder slik:

»I tiden fra og med 1. april til og med 15. mai er fangst av gullflyndre forbudt, — unntagen til eget bruk (husbruk).

I tiden fra og med 15. mars til og med 30. juni er det dessuten forbudt å bruke trål, snurrevad, landdragningsnøter og liknende redskaper til fangst av gullflyndre. Brukes slike redskaper til fangst av andre fiskesorter i dette tidsrom, skal gullflyndre som måtte komme med i fangsten, straks kastes overbord.»

Bergen, den 19. mars 1946.

Forsendelse og omsetning av gullflyndre i fredningstiden.

Fiskeridirektøren har 21. mars 1946 utferdiget følgende bestemmelser vedrørende forsendelse og salg av gullflyndre (rødspette) i fredningstiden:

I. Gullflyndre (rødspette) som ikke oppbevares i levende tilstand, må være pakket innen 31. mars d. å. og vil bli tillatt omsatt under forutsetning av at varen sendes fra pakkingsstedet ved første transportleilighet.

II. Gullflyndre tillates oppbevart levende i kummer eller fiskekister og omsatt til og med 12. april d. å. Innen utløpet av 31. mars d. å. skal slike beholdninger være kontrollert og forseglet av politi, lensmann eller ferskfiskkontrollør. Vedkommende kontrollør avgjør i hvert enkelt tilfelle om betingelsene er til stede for at partiet kan oppbevares under betryggende kontroll. Slike beholdninger tillates kun uttatt under oppsyn av vedkommende kontrollør. Utgifter ved kontrollen er det offentlige uvedkommende.

Etter fredningstidens inntreden må enhver forsendelse av levende gullflyndre være ledsaget av erklæring fra vedkommende kontrollør om at fisken er fanget i lovlig tid.

Fredning av seiynge.

Under henvisning til meddelelse av 25. januar d. å. med kongelig resolusjon av 11. januar d. å. skal meddeles, at det ved kongelig resolusjon av 1. d m. er bestemt:

»I henhold til § 5, jfr. § 11 i midlertidig lov av 6. mai 1938 om fredning av saltvannsfisk og Administrasjonsrådets vedtak av 25. juni 1940 bestemmes:

I. Punkt I i kgl. res. av 1. januar 1946 om forbud mot fangst av sei under 35 cm skal heretter lyde:

Fangst av sei under 35 cm til annet enn menneskeføde og agn er forbudt. Lengden måles fra snutespiss til enden av halens (sporens) ytterste strå.

II. Denne resolusjon trer i kraft straks.»
Bergen, den 15. mars 1946.

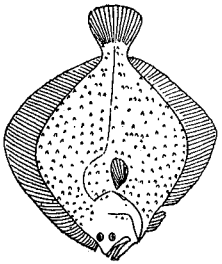
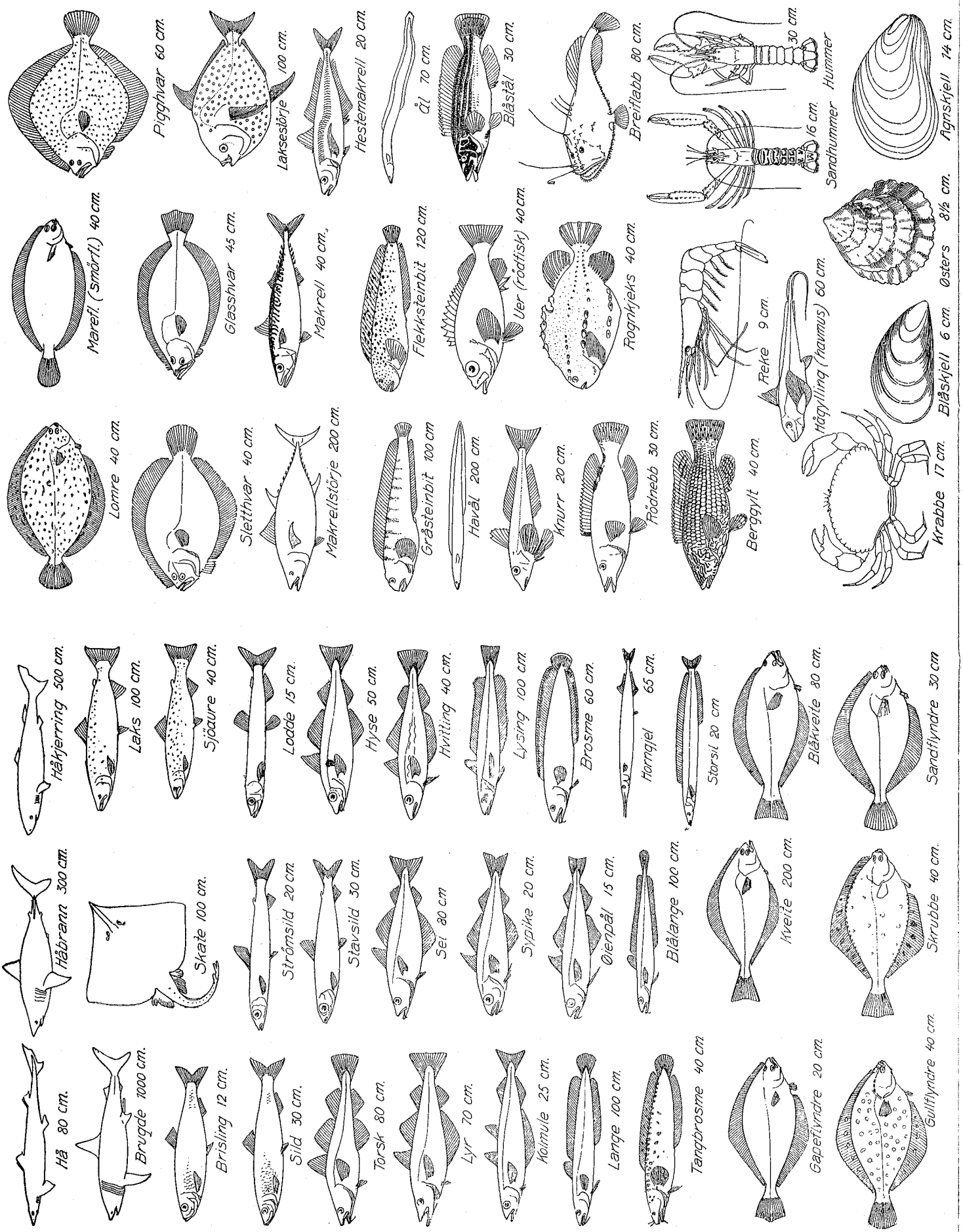
Vintersildfisket pr. 24 mars 1946.

Anvendelse	Oppfisket pr. 17/3	Ukefangst 18/3 24/3	Total fangst 1) 24/3	Mot i fjor samme dato
Eksportert fersk	559 069	9 262	568 331	433 311
Saltet	797 210	4 144	801 354	536 061
Hermetikk	172 515	3 750	176 265	160 927
Fabrikk-sild	2 050 627	28 963	2 079 590	2 099 023
Agn	71 617	—	71 617	49 240
Fersk innenlands	88 214	630	88 844	237 267
Ialt	3 739 252	46 749	3 786 001	3 515 829
<i>Fangstredskap:</i>				
Landnot	18 193	—	18 193	299 237
Snurpenot	1 436 783	6 288	1 443 071	1 414 277
Garn	2 284 276	40 461	2 324 737	1 802 315

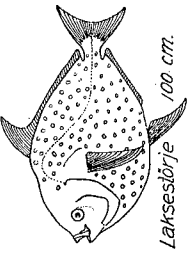
1) Herav storsild henholdvis: 130 470 — 333 540
42 455 — 776 494 — 43 063 — 48 258 — 1 374 280 — 8573
800 723 — 564 984.

De bør

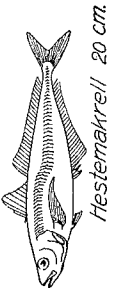
sikre Dem en annonse i »Fiskets Gang«. De kan bare få plass på omslaget. Plassen er derfor begrenset.

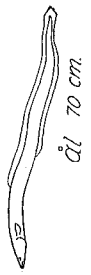
Pigghvar 60 cm.

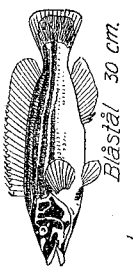
Lanseslørje 100 cm.

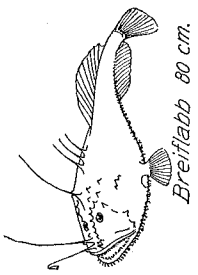
Hestemakrell 20 cm.

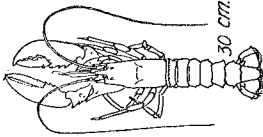
Ål 70 cm.

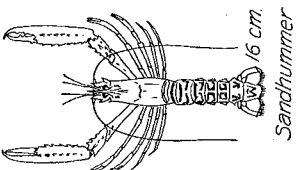
Blåstål 30 cm.

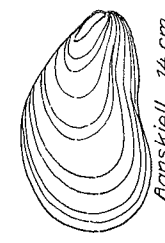
Breiflabb 80 cm.

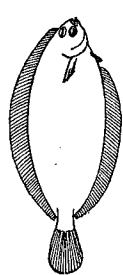
30 cm.

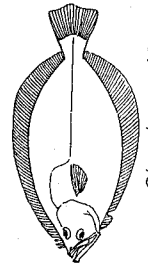
16 cm.

Hummer Agnskjell 74 cm.

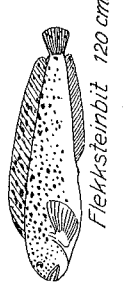
Marell (Smør-tl) 40 cm.

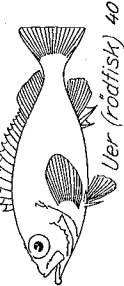
Glasshvar 45 cm.

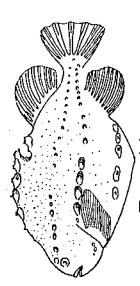
Makrell 40 cm.

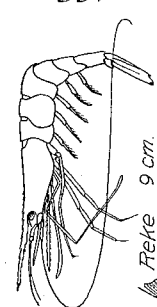
Fleksteinbit 120 cm.

Uer (rødfisk) 40 cm.

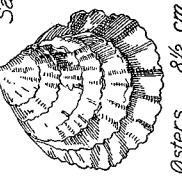
Rognkyks 40 cm.

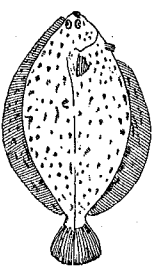
Reke 9 cm.

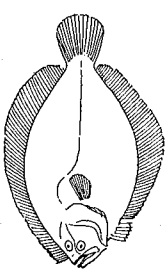
Hågylling (haumus) 60 cm.

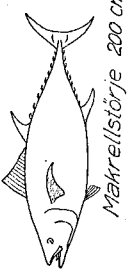
Østers 8½ cm.

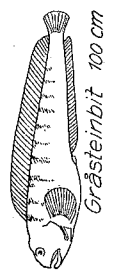
Lomre 40 cm.

Sletthvar 40 cm.

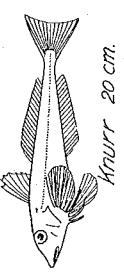
Makrellslørje 200 cm.

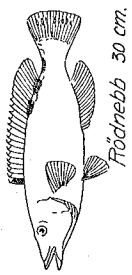
Gråsteinbit 100 cm.

Havål 200 cm.

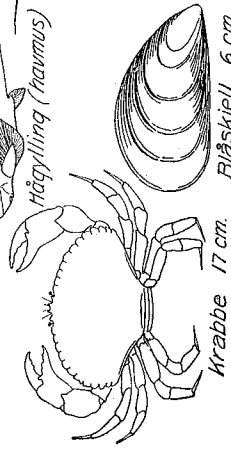
Knurr 20 cm.

Fødnebb 30 cm.

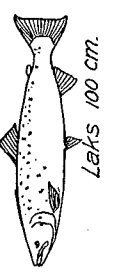
Berggylt 40 cm.

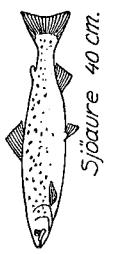
Krabbe 17 cm.

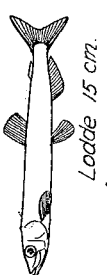
Håkjerring 500 cm.

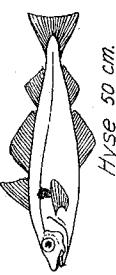
Leks 100 cm.

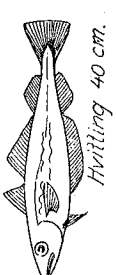
Sjøaure 40 cm.

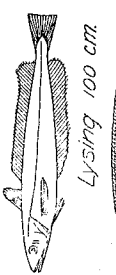
Lodde 15 cm.

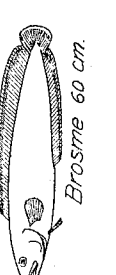
Hyse 50 cm.

Hvitling 40 cm.

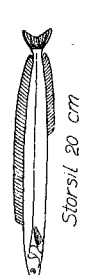
Lysing 100 cm.

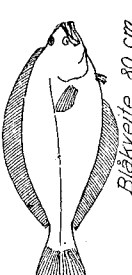
Brosne 60 cm.

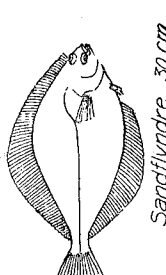
Horngjel 65 cm.

Storsil 20 cm.

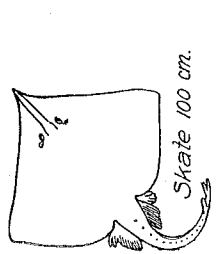
Blåkveite 80 cm.

Sandflyndre 30 cm.

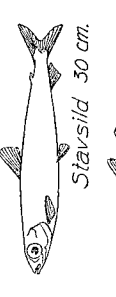
Håbrønn 300 cm.

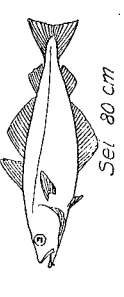
Skate 100 cm.

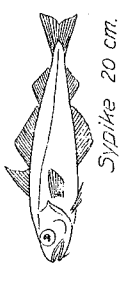
Strømsild 20 cm.

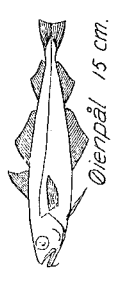
Stavsild 30 cm.

Sei 80 cm.

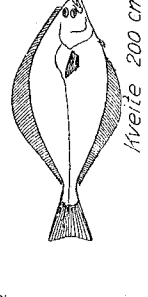
Sypike 20 cm.

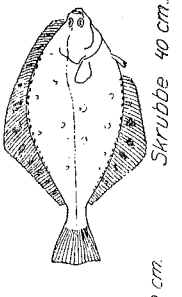
Øierpål 15 cm.

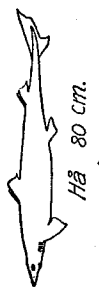
Blålange 100 cm.

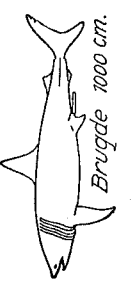
kveite 200 cm.

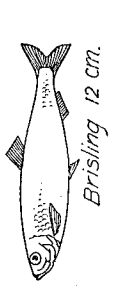
Skrubbe 40 cm.

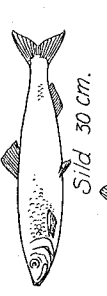
Hå 80 cm.

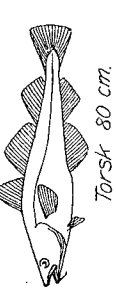
Brugde 1000 cm.

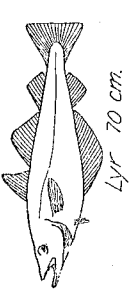
Brisling 12 cm.

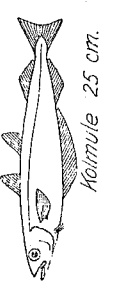
Sild 30 cm.

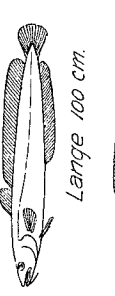
Torsk 80 cm.

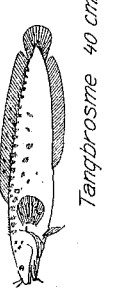
Lyr 70 cm.

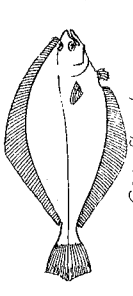
Komule 25 cm.

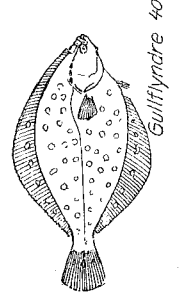
Lange 100 cm.

Tangbrosme 40 cm.

Gapetvindre 20 cm.

Gullflyndre 40 cm.

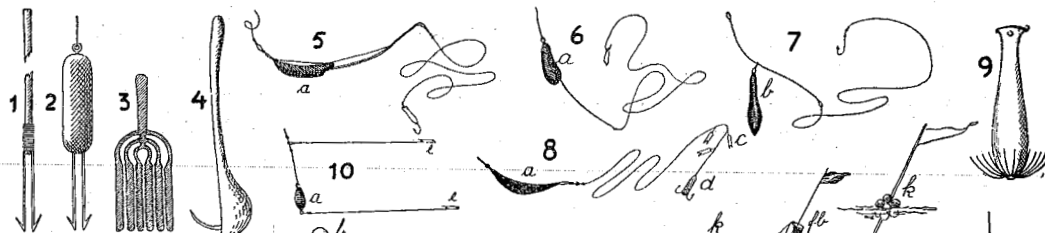
Hva havet formår.

Disse bildene, som er hentet fra den norske fiskeristatistikken, har vakt oppsikt langt ut over landets grenser. Selv uten farger gir de et levende inntrykk av de mange muligheter som er til stede. (Målene gjelder vanlig markedsstørrelse).

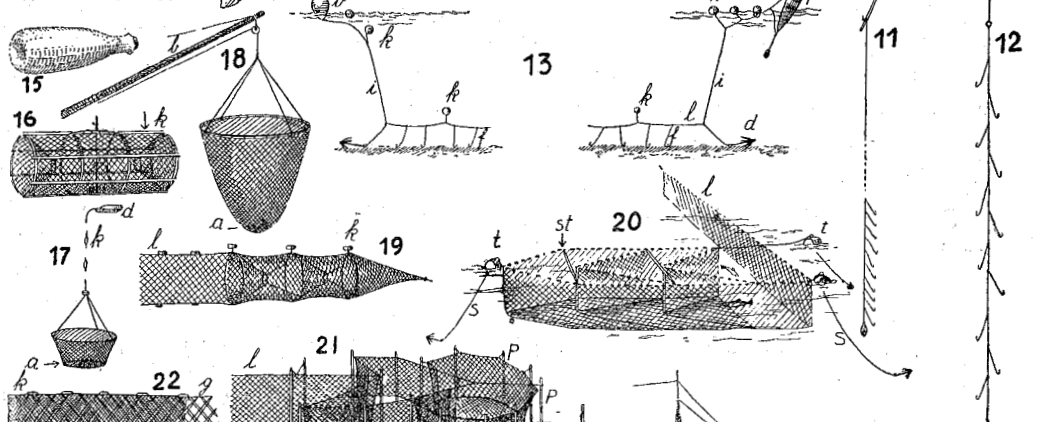
Og hva rikdommene er fisket med.

Norske fiskeredskaper.

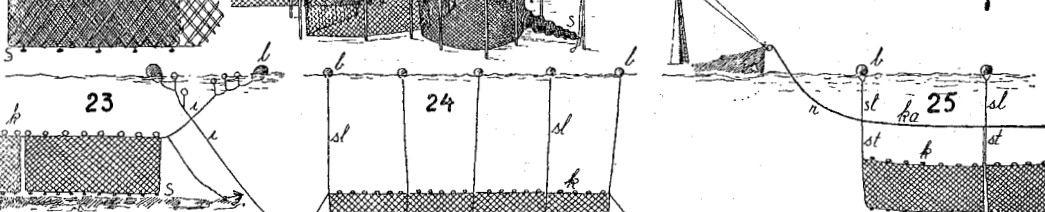
I. *Spydprinsipp* (1—4): 1. Pik (flyndre, kveite). 2. Lodd (do.). 3. Ålejern (-saks, -gaffel). 4. Klepp, hytt.

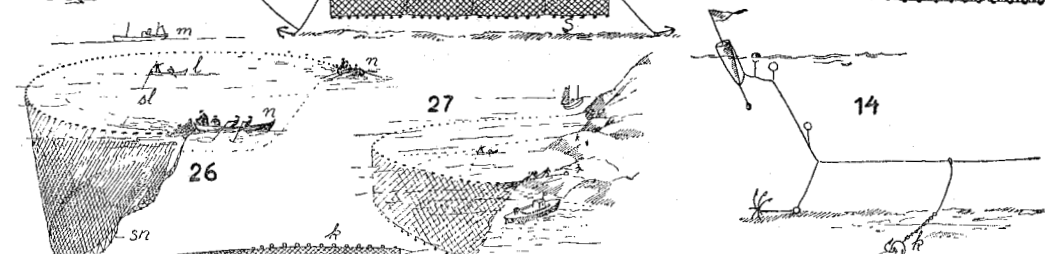
II. *Loppeprinsipp*: A. *Krokredskap* (5—14). 5—8. Håndsnører, dypsagn (»juksa«) (5. Sørlandet, 6. Vestlandet, 7. Nord-Norge, 8. Møre). (a. blyøkk, b. jernstein, c. tinnbeite, d. pilk). 9. Sprutdregg. 10. Makrelldorg (e. beite). 11. Snik (k. kavlstaur). 12. Sildhekle (av vormgut). 13. Botnline (i. ile, l. line, f. forsyn, d. dregg, k. kavl, b. blåse, fb. flaggbøye). 14. Håkjerringline (k. kjetting). B. *Bur* (15—18). 15. Aleteine. 16. Hummerteine (k. kalv). 17. Hummerglip (d. dubbel, k. kork, a. agn). 18. Mortglip (b. bom, a. agn).

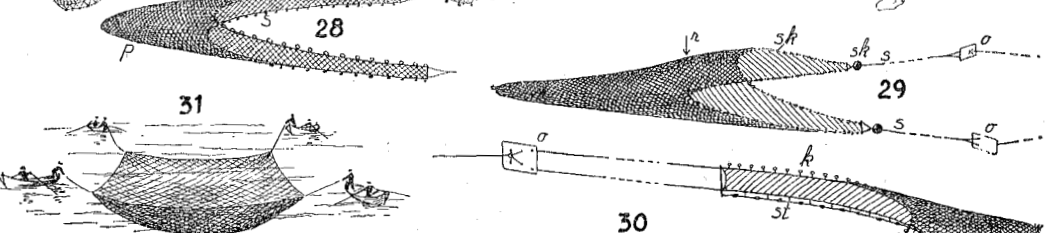
III. *Ruseprinsipp* (19—21): 19. Torskeruse (k. kork). 20. Kilenot, laksenot (l. landgarn, ledeg., t. tønne, s. streng, st. stang). 21. Bunn-garn (p. påler, s. samleruse).

IV. *Snareprinsipp*: garn (22—25) (k. korktelne, s. steintelne, i. ile). 22. Trollgarn (g. grovmasker). 23. Botnsett. 24. Fløysett (b. blåser). 25. Drivgarn (ka. kabel, r. riar, sl. slag, st. stjert).

V. *Innsperingsprinsipp* (not-pr.): 26. Snurpenot (sn. snurpeline, n. notbåter, l. lettboat, sl. sildlodd, m. moderskip). 27. Landnot.

VI. *Sileprinsipp* (28—31): 28. Snurrevad (k. kavl eller kork). 29. Trål (o. oterbord, dør, s. skyggetau, sk. stål-kuler, r. ruller (bobbiue). 30. Reketral (o. s. som 29. k. kavl, st. teglsøkker). 31. Søkkenot.

Thorolv Rasmusen 1941
For "Norges Fiskerier"

Forts. fra side 122.

edlingsvirksomhet blir lagt an på. Til slutt kommer en også her til en grense, og det blir da spørsmål om valg mellom forskjellige måter å foredle produktene på. At en også i framtiden må regne med tørkede og saltete produkter, er sannsynlig, men endringer i kjøpeevne, levemåte og smak hos våre kunder vil til syvende og sist måtte avgjøre dette. Og mulighetene for å få selge vil igjen avhenge av hvor våkne vi er, hvor lydhøre vi er overfor alle nyanser i markeds-situasjonen.

Er det nå sikkert at fiskerierne vil bli lønnsomme, selv om vi utnytter markeds-situasjonen på beste måte? Det er sannsynlig at det for mange av bedriftene vil bli lønnsomhet, fiskeribedriftene er ikke noen ensartet masse. Men om lønnsomhet skal karakterisere hele næringen, vil bli avgjørende for det press som etter hvert legges både på fiskerienes egne utøvere, og på myndighetene, som skal overvåke næringslivets ve og vel. Et slikt press er det jo som i det lange løp tvinger fram nye foredlingsmåter, nye driftsmåter og dermed en ny måte for samvirke mellom arbeidskraft, real-kapital og naturens gaver.

Statens tiltak vil nå som før måtte ta sikte på en rasjonalisering av dette samarbeid. Det er ikke bare næringens utøvere som nå står foran store avgjørelser. Også myndighetene er nødt til å gjøre seg opp en mening om den sannsynlige utvikling, og handle ut fra det. Også for dem er det vanskelig nå ved starten, fordi erfaringene på mange måter ligger 5 år tilbake i tiden og fordi det nå på kort tid skal ta stilling til investeringsbehov som normalt ville ha vært dekket etter hvert, men som nå må forseres.

Det er nødvendig på forhånd å være helt klar over hva slags tiltak det er en gjennomfører, og hvilke sannsynlige følger de har. En kjent fisker sier det slik at han ønsker »Fiskerierne må få våkne fordomsfrie realpolitikere som kan stake opp linjene for en tjenlig utnytting av de økonomiske forhold«. En økonomisk beskrivelse av en næring vil alltid i en viss grad være *foreldet* før den er ferdig. Livet går sin gang, og selv den mest våkne iaktaker vil ikke kunne øyne alle de små nyskapninger som er i emning, og som senere blir store. Det er derfor dobbelt viktig å ha våkne folk ved roret.

I praktisk politikk må det så alltid skje en avveining av forskjellige hensyn som krysser hverandre. Og ikke så få av de hensyn som krysser fiskerienes ønskeliste, gjelder andre næringer. Til syvende og sist må nemlig alle næringspolitiske tiltak vurderes sammen med de sosiale, ut fra hensynet til hele samfunnets velferd.

Derfor er fiskerienes framtid noe som angår oss alle.

G. M. G.

Oversikt, forts. fra side 116.

Helgeland. Der tas det også noen fangster av uer, men skreifiskerierne samler all hovedinteresse.

På Møre er tilfellet det samme. Skreifisket samler den største deltakelse.

I Sogn og Fjordane er det nå omlag 100 båter som har driftet med torskegarn og seigarn på Bremangerhavet. Torskegarnfangstene har vist seg avtagende og seifangstene høyst ujevne fra 100, oppover til 1700 stk. pr. båt. Ukeutbyttet i det nordlige Sogn og Fjordane (inklusive Bremanger) var 128 tonn torsk, 277 tonn sei og noen mindre partier hyse, kveite etc.

Pigg hå fisket, som igjen har ligget nede en tid på grunn av avsetningsvansker, kan nå ta til. En del båter er gått på feltet. Det fiskes nå på Tampen omlag 120 kvartmil av land, og bare de større fartøyer kommer med. Prisen til fiskerne blir 15 øre pr kg rund eller omlag 30 øre stykket for håen.

Håbrannfisket foregår nå oppunder Shetlandsøyene. Eksportmuligheter til det franske og belgiske marked gjør noe større anlagt drift mulig, men der er fortsatt fangstbegrensning med 10 tonn pr. tur pr. fartøy. I fisket som nylig er begynt, deltar 12—15 kuttere. Hittil er bare en enkelt kommet inn. Den hadde 12 tonn håbrann.

Litteratur.

Ny preserveringsmetode for fisk. U. S. A. — Norges Utenrikshandel, nr. 5, s. 147.

Ronold, Olav Anker og Torleiv Taarland: Undersøkelser av oljer til hermetikkindustrien i 1944 og 1945. Tidsskr. Hermetikkind. 3, s. 75.

Shewan, J. M.: The bacteriology of dehydrated fish. I Qualitative and quantitative studies of the drying process, Journal Hygiene, Vol. 44, 3. Cambridge 1945.

Abonner på Fiskets Gang!